

## Højere avlsmæssigt niveau med NTM på krydsningsdyr

Lisa Hein, Morten Kargo og Anders Fogh

*Nye avlsværdital på krydsningsdyr gør det muligt at bruge kønssorteret sæd og kødkvægssæd mere målrettet i krydsningsbesætningen og dermed øge det avlsmæssige niveau.*

Der har i flere år været beregnet et NTM på krydsningsdyr. Det har dog haft store begrænsninger, fordi det kun har været beregnet for krydsninger mellem "danske" racer, samt at metoden har været meget grov. Det råder vi bod på nu ved at lancere et nyt og mere præcist NTM. Startskuddet lyder i forbindelse med Agromek og der følger flere forbedringer i resten af 2018.

### Nyt NTM giver nye muligheder

Gode avlsværdital giver et godt overblik i alle besætninger, men er ekstra vigtigt i besætninger der bruger kønssorteret sæd og kødkvægssæd. Det skyldes, at den kønssorterede sæd skal bruges til de avlsmæssigt bedste køer og kvier, mens kødkvægssæden skal bruges til de ringeste køer. På den måde hæver man det avlsmæssige niveau af de fødte kviekalve – de kvier som senere skal producere i besætningen. Fra renracede besætninger kan vi dokumentere, at køer med højere avlsværdital giver mere mælk, er mere frugtbare, mindre syge mm.

Hidtil er den kønssorterede sæd og kødkvægssæden brugt "i blinde" i krydsningsbesætninger, og man har dermed ikke opnået den fulde effekt af sin investering. Det bliver væsentligt forbedret med det nye krydsnings NTM. Så snak med din avlsrådgiver om, hvordan I sammensætter avlsstrategien så der opnås den største effekt.

### 3 vigtigste fakta om det nye NTM

De nye avlsværdital er udviklet i et dansk/fransk samarbejde. I første omgang beregnes der derfor kun avlsværdital for dyr, som er krydsninger mellem Holstein, Jersey, Montbeliarde og RDM.

Det nye NTM er beregnet ud fra avlsværdital for ydelse, frugtbarhed og yversundhed – altså et NTM der er væsentlig "smallere" end det "rigtige" NTM. Det indeholder dog både egenskaber, der påvirker indtægter og omkostninger, og vil derfor give en fremgang med en sammensætning, der ligner det vi kender hos de rene racer.

Der offentliggøres avlsværdital for alle køer, der har en registeret far, morfar og mormors far. Tyrene i afstamningen skal samtidig have officielle renracede avlsværdital.

### Næste trin i 2018

Vi er i gang, men der kommer flere forbedringer. Der anvendes en del Fleckvieh til krydsning i Danmark, så modellerne vil blive udvidet, så dyr der har en Fleckvieh tyr i afstamningen også får NTM. Desuden forbedres avlsværditallet for ydelse. Til en start er det kun beregnet som et afstamningsgennemsnit, men da informationsmængden i køernes egen ydelse er stor, vil metoderne blive forbedret så egenydelse også kan indgå i avlsværditalle.

### Genomiske avlsværdital på sigt

Vi forventer, at endnu flere egenskaber fremover vil kunne indgå i et krydsnings NTM, så det vil blive endnu bedre. Dermed vil krydsningsbesætninger have redskaber til styring af avlsarbejdet, som ligner dem der anvendes i de renracede besætninger. Næste trin er udvikling af genomiske avlsværdital for krydsningsdyr. Det er en opgave der arbejdes på i de kommende år.